

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.”

Sprzedaż numerów pojedynczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendენტura)

Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyła pojedynczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

Ogłoszenia o wydawnictwach związanych z zagadnieniami administracji państwowej przyjmowane są wyłącznie na warunkach podanych w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn. z dn. 31 stycznia 1938 r. Nr. 4, poz. 14 po uprzednim wpłaceniu należności na konto czekowe Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. Nr. 30197 z podaniem tytułu wpłaty.

Ceny ogłoszeń: cała strona 50 zł., 1/2 str. 30, 1/4 str. — 15 zł.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy umieszczenia ogłoszenia w całości lub jego części bez podania motywów.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNİK Nr. 49.

Poz. 210 — Okólnik 49 z dnia 30 listopada 1938 roku o pokrywaniu przez zarządy miejskie i zarządy gmin kosztów przygotowania drużyn odkażających, przeznaczonych dla potrzeb osiedli (Wojsk. opl. 8-27-1) . . . . . Str. 668

III. PISMA OKÓLNE.

211 — Pismo z dnia 23 listopada 1938 roku o ulgowej sprzedaży drewna z Lasów Państwowych na budowę publicznych szkół powszechnych (SG. 94-99-9) . . . . . „ 668

212 — Pismo z dnia 23 listopada 1938 roku w sprawie instrukcji o prowadzeniu ewidencji koni (Wojsk. J. 1-1-12) . . . . . „ 670

213 — Pismo z dnia 30 listopada 1938 roku o uzupełnieniu i sprostowaniu instrukcji dla organów gminnych, zarządów miejskich i komisji wyborczych w sprawie wyborów radnych gromadzkich i gminnych oraz radnych miejskich (SS. 34-26-1) . . . . . „ 670

214 — Pismo z dnia 30 listopada 1938 roku o przechodzeniu b. funkcjonariuszów czeskosłowackich do służby w Państwie Polskim (Pers. 1-101-56) . . . . . „ 671

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 88- 89.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 listopada 1938 roku o broni typu wojskowego. . . . . „ 673

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 listopada 1938 roku. Prawo prasowe . . . . . „ 673

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 264 — 267

IV. ORZECZNICTWO.

Przedruki ze „Zbioru Wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego” dział A rocznik XVI rok 1938 . . . . . „ 681

C. BIBLIOGRAFIA.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

„Jestem” — miesięcznik Polskiego Czerwonego Krzyża . . . . . „ 682

A.

II. Okólniki

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

210.

OKÓLNIAK Nr. 49

z dnia 30 listopada 1938 r.

o pokrywaniu przez zarządy miejskie i zarządy gmin kosztów przygotowania drużyn odkażających. przeznaczonych dla potrzeb osiedli.

(Nr Wojsk. opl. 8-27-1).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z dotychczas wydanymi zarządzeniami, dotyczącymi realizowania przez władze samorządu terytorialnego przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej osiedli w zakresie pokrywania przez te władze kosztów przygotowania drużyn odkażających, przeznaczonych dla potrzeb osiedli, ustalę, w porozumieniu z Inspektorem Obrony Powietrznej Państwa, co następuje:

Zarządy miejskie (zarządy gmin) pokrywają koszty:

a) zaopatrzenia drużyn odkażających typu „A” w zestawy bojowe sprzętu odkażającego w pełnych ramach potrzeb, ustalonych dla danego osiedla, po uwzględnieniu ilości zestawów, przydzielonych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, a zakupionych przez Ligę Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej z jej budżetu;

b) zaopatrzenia drużyn odkażających typu „B” w sprzęt odkażający oraz w sprzęt obrony indywidualnej (maski przeciwgazowe, ubrania ochronne) do użytku bojowego, — według ustalonych wzorów i w potrzebnych ilościach;

c) zaopatrzenia drużyn typu „A” i typu „B” w materiały, używane do odkażania, w ustalonych ilościach;

d) zgromadzenia niezbędnych zapasów bojowych materiałów, używanych do odkażania, według ustalonych norm;

e) przystosowania posiadanego taboru do celów odkażania, według ustalonych wzorów i norm oraz stosownie do potrzeb poszczególnych osiedli;

f) przechowywania sprzętu bojowego i materiałów, przeznaczonych dla drużyn odkażających typu „A” i typu „B” oraz przystosowania pomieszczeń na ten cel;

g) przygotowania baz dla drużyn odkażających typu „A” i typu „B” (punktów odkażających), jak np.: wynajęcia lub wybudowania pomieszczeń, przystosowania ich, zaopatrzenia ich w niezbędny sprzęt i urządzenia;

h) konserwacji sprzętu bojowego przeznaczonego dla drużyn odkażających typu „A” i typu „B” oraz dla punktów odkażających;

i) wymiany na nowe niezdanych do użytku: sprzętu bojowego i materiałów, przeznaczonych dla drużyn odkażających typu „A” i typu „B”;

j) komisijnego odbioru tego sprzętu i materiałów, jak również komisyjnie przeprowadzanych kontroli, jeżeli z tym związane są jakiegokolwiek koszty;

k) dostarczenia dla celów szkolenia personelu drużyn typu „A” i typu „B” odpowiednich pomieszczeń wraz z odpowiednim umeblowaniem, oświetleniem i obsługą — jeżeli szkolenie odbywa się w osiedlu administrowanym przez dany zarząd miejski (zarząd gminy), który obowiązany jest drużyny te przygotować;

l) przejazdów i ewent. diet podróży dla delegowanych lub wyznaczonych przez zarząd miejski (zarząd gminy) uczestników kursów wyszkoleniowych dla drużyn odkażających — jeżeli szkolenie odbywa się poza osiedlem, administrowanym przez dany zarząd gminy (np. w obozie);

m) związane z użyciem do celów wyszkoleniowych (dla drużyn typu „B”) taboru, przystosowanego do potrzeb odkażania, a należącego do danego zarządu miejskiego (zarządu gminy), który obowiązany jest drużyny podane temu szkoleniu przygotować.

(—) *Stawoj Składkowski*
MINISTER

Otrzymują do wiadomości:

Pan Inspektor Obrony Powietrznej Państwa
Ministerstwo Spraw Wojskowych
Zarząd Główny Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej

Płk. dypl. Tadeusz Lubicz-Niezbítowski Delegat Rządu przy Zarządzie Głównym LOPP.

III. Pisma Okólne

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

211.

PISMO OKÓLNE

z dnia 23 listopada 1938 r.

o ulgowej sprzedaży drewna z Lasów Państwowych na budowę publicznych szkół powszechnych.

(S. G. 94-99-9).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Nawiązując do pisma okólnego z dnia 6 czerwca 1936 r. w sprawie sprzedaży drewna na budowę szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 16, poz. 108), Ministerstwo

Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości odpis zarządzenia Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych z dnia 10 listopada 1938 r. Nr E. H. i-6166/1 w sprawie nowych warunków ulgowej sprzedaży drewna z Lasów Państwowych na budowę publicznych szkół powszechnych z prośbą o powiadomienie o treści tego zarządzenia zarządów gmin wiejskich i miejskich.

(—) *Podwiński.*

DYREKTOR DEPARTAMENTU

MINISTERSTWO ROLNICTWA
I REFORM ROLNYCH
DYREKCJA NACZELNA
LASÓW PAŃSTWOWYCH

Warszawa,
dn. 10 listopada 1938 r.
Znak spr. E. H. i-6166/1.

Sprawa: ulgowa sprzedaż
drewna na budowę publicz-
nych szkół powsz.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dn. 2 września 1938 r. Dyrekcja Naczelna Lasów Państwowych upoważnia Dyрекcję do dokonywania kredytowej sprzedaży drewna samorządom terytorialnym wiejskim i miejskim na budowę publicznych szkół powszechnych w okresie do 31 marca 1942 r.

Przy zawieraniu transakcji należy przestrzegać następujących warunków:

1. Sprzedaż może obejmować drewno okragłe, materiały ciosane i tarte na budowę szkół powszechnych oraz łącznie z nimi mieszkań nauczycielskich, budynków gospodarczych i ogrodzeń jako też na sporządzenie inwentarza szkolnego. t. j. wewnętrznych urządzeń (ławki, szafy, stoły, tablice itp.) oraz drewno opałowe wyłącznie na cele wypalania w piecach polowych, we własnym zarządzie cegły, do budowy wymienionych budowli.

2. Transakcje winny być zawierane przez samorządy z najbliższymi Nadleśnictwami, Tartakami lub też z Dyrekcją L. P. jeżeli to będzie bardziej celowe z uwagi na objęcie dostawą kilku Nadleśnictw, względnie Nadleśnictwa i Tartaku.

W pierwszym rzędzie powinny być uwzględniane zapotrzebowania gmin wiejskich, a następnie zgłoszenia samorządów miejskich.

3. Drewno będzie sprzedawane w miarę posiadanych zapasów po cenach, obowiązujących w dniu zawarcia transakcji w danym Nadleśnictwie lub Tartaku loco las lub skład, zmniejszonych o 33%, co powinno być uwidocznione w asygnacjach oraz w fakturach, wystawionych dla samorządów.

4. Spłata należności z tytułu każdej transakcji kredytowej winna być dokonana w ten sposób, że instytucja samorządowa zapłaci przy odbiorze drewna 10% ceny po zastosowaniu ulgi 33%, o ile to będzie drewno użytkowe i opałowe, zaś 20% ceny ulgowej, o ile nabyła

ona materiał tarty lub ciosany. Resztę należności należy rozłożyć na pięć równych rocznych rat, z których pierwsza będzie płatna najpóźniej do dnia 1 lipca roku budżetowego (liczonego od 1 kwietnia do 31 marca) następującego po pobraniu drewna, a następne cztery — w równych ratach rocznych, płatnych najpóźniej do dnia 1 kwietnia każdego roku. W wypadkach, szczególnie zasługujących na uwzględnienie, Dyrekcja może rozłożyć należność na więcej, aniżeli pięć rat rocznych, jednak nie więcej jak na 10 rat rocznych, przy czym wartość transakcji, których spłata rozłożona będzie na więcej aniżeli pięć lat, nie może przekraczać 10% ogólnej wartości zawartych przez Dyrekcję transakcji.

5. Udzielony kredyt będzie oprocentowany w wysokości 3% w stosunku rocznym, przy czym odsetki należy liczyć od początku okresu budżetowego (od dnia 1 kwietnia) następującego po dokonaniu transakcji kredytowej.

6. Spłata skredytowanej należności winna być zabezpieczona w jeden z następujących sposobów:

a) skredytowana należność za drewno od samorządów, którym administracja Lasów Państwowych płaci podatki komunalne, może być zarachowana na poczet tych podatków na podstawie odpowiednich oświadczeń, złożonych przez samorządy.

b) samorządy, które nie mają należności podatkowych od administracji Lasów Państwowych mogą upoważnić Urzędy Skarbowe do przekazywania organom tej administracji należnych kwot z sum wpływających na ich konto z pobieranych dodatków komunalnych do podatków państwowych.

Upoważnienia samorządów winny być sporządzane w myśl postanowień okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 2.VI 1937 r. L. D. III 4211/4/37¹⁾ do wszystkich Urzędów Skarbowych, odpis którego przesłany został Dyrekcji przy piśmie tut. z dnia 28.VI 37 r. zn. E. H. i-6164/65.

Przy zawieraniu transakcji organa administracji Lasów Państwowych winny ustalić najbardziej właściwą i możliwą w danym wypadku dla samorządu formę zabezpieczenia spośród wymienionych wyżej gwarancji ulszczenia należności.

7. Sprzedaż drewna na omówionych warunkach będzie podzielona na następujące okresy:

I. od daty niniejszego pisma do dn. 31.III 1939 r.	
II. od dnia 1.IV 1939 r.	do dn. 31.III 1940 r.
III. „ „ 1.IV 1940 r.,	do dn. 31.III 1941 r.
IV. „ „ 1.IV 1941 r.	do dn. 31.III 1942 r.

Wartość drewna, licząc wg pełnych cen dla całych Lasów Państwowych w pierwszym okresie nie powinna przekraczać 1.500.000 zł,

¹⁾ Okólnik ten został podany do wiadomości P. P. Wojewodom i Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych pismem okólnym z dnia 18 czerwca 1937 r. Nr SG. 94-79-1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 17, poz. 132).

w każdym zaś z następnych okresów sumy 4.000.000 zł.

Na okres pierwszy, a więc od daty niniejszego pisma do 31.III 1939 r., Dyrekcja Naczelna Lasów Państwowych przeznacza z wymienionej wyżej sumy 1.500.000—zł następujące kwoty:

dla Dyrekcji L.P. Okr. Białostockiego	— 150.000 zł
" " " " Lwowskiego	— 65.000 "
" " " " Pomorskiego	— 15.000 "
" " " " Poznańskiego	— 50.000 "
" " " " Radomskiego	— 200.000 "
" " " " Siedleckiego	— 300.000 "
" " " " Warszawskiego	— 400.000 "
" " " " Wileńskiego	— 120.000 "
" " " " Wołyńskiego	— 200.000 "

Przydziały kwot będą ruchome i Dyrekcja Naczelna na podstawie kwartalnych raportów Dyrekcji z dostawy drewna i dalszych zapotrzebowania, sporządzanych wg załączonego wzoru będzie w miarę potrzeby dokonywała odpowiednie zmiany tych przydziałów w ramach tego samego okresu wydatku drewna, a także będzie przydzielała Dyrekcjom odpowiednie kwoty na nowy okres wydatku drewna.

8. Suma ulg w cenie drewna (stanowiąca 33% wartości) w każdym okresie spłacana będzie Lasom Państwowym w gotówce przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z tym, że ulga w cenie drewna sprzedanego w pierwszym okresie spłacana zostanie w okresie od 1.IV 39 r. do 31.III 1940 r.

Przeprowadzenie rozrachunku z tego tytułu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dokonywać będą Dyrekcje L. P. poszczególnych okręgów.

W sprawie rozrachunku w związku z powyższym nastąpi oddzielne zarządzenie.

(—) Loret

DYREKTOR NACZELNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

212.

PISMO OKÓLNE

z dnia 23 listopada 1938 r.

w sprawie instrukcji o prowadzeniu ewidencji koni.

(Nr Wojsk. J-1-1-12).

Do

Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę i Starostw.

W ślad pisma okólnego z dnia 21 września br. Nr Wojsk. J. 1/1/1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 29, poz. 178) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, że w instrukcji dla zarządów gminnych (miejskich) o prowadzeniu ewidencji koni, na str. 52—53 (wykaz liczbowy

koni, wozów i uprzęży) należy poczynić następujące uzupełnienia:

1) Pod wyrazem „Razem” przeciągnąć linię poziomą przez wszystkie rubryki. Następnie pod podkreśloną linią dopisać przez całą str. 52 zdanie: „W tym u posiadaczy koni zdatnych”.

2) Z prawej strony wykazu (str. 53) pod linią poziomą, należy wyszczególnić w odpowiednich rubrykach, jaka ilość wozów i uprzęży znajduje się w poszczególnych gromadach u właścicieli koni zdatnych. Należy przy tym brać pod uwagę w każdym wypadku wszystkie znajdujące się w posiadaniu jednego właściciela wozy z uprzężą, o ile ten właściciel posiada chociażby nawet jednego zdatnego konia.

(—) Wyszyński mjr.

DYREKTOR BIURA WOJSKOWEGO

213.

PISMO OKÓLNE

z dnia 30 listopada 1938 r.

o uzupełnieniu i sprostowaniu Instrukcji dla organów gminnych, zarządów miejskich i komisji wyborczych w sprawie wyborów radnych gromadzkich i gminnych oraz radnych miejskich.

(SS. 34-26-1)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Starostów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych oraz Prezydentów Miast na obszarze całego Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego.

W związku z zapytaniem, jakie w międzyczasie z poszczególnych Urzędów Wojewódzkich napłynęły, a dotyczącymi okólnika Nr 32 i 34 z dnia 9 i 17 września 1938 r. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela następujących dodatkowych wyjaśnień:

Instrukcja wiejska

a) do art. 15.

W treści art. 15 ust. (2) p. 6 przewiduje się ponowne wyłożenie spisu wyborców do publicznego przeglądu, będzie ono jednak możliwe tylko wtedy, gdy zamknięcie spisów (art. 20 ust. (1)) nastąpi przed 20 dniem po zarządzeniu wyborów.

W przypadkach zatem jak wyżej, w obwieśczeniu wójta, odnoszącym się do ogłoszenia poszczególnych czynności wyborczych, należy umieścić w pkt. III (patrz wzór Nr 2 do art. 15) zdanie treści następującej:

„Ponowne wyłożenie spisu wyborców nastąpi w dniach _____ w godzinach od _____ do _____ reklamacje jednak w tym czasie wnoszone być nie mogą”.

b) do art. 25.

W przypadku stwierdzenia, że zgłoszenie kandydatów zaopatrzone zostało fikcyjnymi podpisami, komisja obowiązana jest wezwać pełnomocnika do uzupełnienia zgłoszenia nowymi podpisami wyborców (do liczby podpisów, przewidzianych w art. 23 ust. (4) ustawy wyborczej wiejskiej).

Jeżeli pełnomocnik nie zastosuje się do takiego wezwania, komisja wyborcza stwierdzi nieważność zgłoszenia.

Jeżeli jednak wszystkie podpisy, którymi opatrzone jest zgłoszenie, okazały się fikcyjne — komisja wyborcza uzna zgłoszenie za nieważne i odrzuci je jako dokument fikcyjny bez wzywania pełnomocnika do składania nowego zgłoszenia kandydatów. O stanowisku swym i decyzji komisja wyborcza w każdym razie powiadomi pełnomocnika.

Winni sfałszowania zgłoszenia powinni być poza tym pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Instrukcja miejska

Do art. 23.

Spis wyborców po ostatecznym zamknięciu postępowania reklamacyjnego powinien być zaopatrzony następującą klauzulą: „Spis wyborców ostatecznie ustalony przez Okręgową Komisję Wyborczą w dniu ———” oraz własnoręcznym podpisem przewodniczącego i członków Komisji.

Do art. 29.

Stosować należy identyczny tryb postępowania, jak do art. 25 instrukcji wiejskiej, przy czym zgłoszenie lub lista powinna być uzupełniona nowymi podpisami wyborców do liczby podpisów, przewidzianych w art. 26 ust. (3) ustawy o wyborze radnych miejskich.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości, że w okólnikach Nr 32 i 34 z dnia 9 i 17 września 1938 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 27, poz. 166, 168) zaszyły następujące omyłki:

W okólniku Nr 32:

1) w przykładzie przyznawania mandatów w wierszu 7 (od góry) zamiast: „zgłoszono 36 kandydatów” powinno być: „zgłoszono 16 kandydatów”, w wierszu 10-ym zamiast: „pozostało ważnych 20 kandydatur” powinno być: „pozostało ważnych 12 kandydatur”, w kolumnie prawej wierszu 12 od góry zamiast „K-10” powinno być „K-8” (str. 469);

2) we wzorze Nr 10 w wierszu 13 (od góry) zamiast: „art. 64 i 39 ust. (8)” powinno być: „(art. 64 i 32 ust. (8))” (str. 486);

3) w załączniku Nr 2 w uwadze 2-jej drugiej wiersz (od dołu) zamiast: „przed 22-im dniem” powinno być: „przed 20-ym dniem” (str. 488).

W okólniku Nr 34:

1) w wyjaśnieniach do art. 43 w kolumnie lewej po słowie „liczy je” należy skreślić:

a) przecinek oraz słowa: „jak również ustala liczbę wyborców głosujących do protokołu”,

b) w kolumnie prawej zdanie: „W ten sam sposób postępuje się z głosami, oddanymi do protokołu” i

c) „oraz tak samo postąpi z protokołami głosów oddanych ustnie, oznaczając je na zewnątrz stosownym napisem” (str. 498);

2) drugi wiersz (od góry) zamiast: „ma 3 największe ilorazy” powinno być: „ma 4 największe ilorazy” (str. 501).

Zechcą P. P. Wojewodowie, Komisarze Rządu na m. st. Warszawę, Starostowie, Przewodniczący Wydziałów Powiatowych i Prezydenci Miast zarządzić odpowiednie sprostowanie tekstu okólników oraz ewentualnych wydanych na jego podstawie zarządzeń.

(—) Podwiński

DYREKTOR DEPARTAMENTU

214.

PISMO OKÓLNE

z dnia 30 listopada 1938 r.

o przechodzeniu b. funkcjonariuszów czesko-słowackich do służby w Państwie Polskim.

(Nr Pers. I-101-56).

Do

Pana Wojewody śląskiego w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania okólnik Nr 23 Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1938 r. Nr 140-21/4 w sprawie przechodzenia b. funkcjonariuszów czeskosłowackich do służby w Państwie Polskim.

Powołane w ustępie 7 okólnika zarządzenie Nr 48-51/1 z dnia 31 grudnia 1935 r. znalazło swój wyraz w treści punktu 4) okólnika Ministra Spraw Wewnętrznych Nr 49 z dnia 17 czerwca 1936 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 17, poz. 116).

(—) Hübner

DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO

Otrzymują nadto:

Komenda Główna Policji Państwowej,
Dowództwo Korpusu Ochrony Pogranicza,
Główny Urząd Statystyczny,
Urzędy Wojewódzkie,
Komisariat Rządu na m. st. Warszawę,
Wojewódzkie Sądy Administracyjne w Poznaniu i Torunlu oraz
Biura Personalne Ministerstw:
Komunikacji,
Opieki Społecznej,
Przemysłu i Handlu,
Rolnictwa i Reform Rolnych,
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

PREZES RADY MINISTRÓW

Nr 140-21/4

Warszawa,

dnia 22 listopada 1938 r.

OKÓLNIK Nr 23

Do

*wszystkich Panów Ministrów
w Warszawie.*

Na podstawie art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 534) zarządzam, aby przy przechodzeniu byłych funkcjonariuszów czeskosłowackich do służby w Państwie Polskim stosowano następujące zasady:

Art. 2. dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 534) rozumieć należy jako generalne rozciągnięcie na obszar odzyskanych Ziemi Śląska Cieszyńskiego przepisów polskich, określających stosunki i stanowisko prawne osób, pozostających w służbie Państwa.

Powyższa wykładnia nie stwarza podstawy do automatycznego powstawania jakichkolwiek uprawnień podmiotowych dla b. funkcjonariuszów czeskosłowackich.

W związku z powyższym pozostawanie w służbie, względnie dopuszczenie do faktycznego pełnienia obowiązków, po inkorporacji ziem odzyskanych, do czasu formalnego zawiązania stosunku publiczno-prawnego traktować należy jako prywatno-prawny stosunek pracy.

Wynagrodzenie za pracę, pełnioną w czasie tego stosunku określać można z reguły nie wyżej jak według VIII gr. up. (równorzędnej) na stanowiskach I kategorii, IX (równorzędnej) na stanowiskach II kategorii, X (równorzędnej) na stanowiskach III kategorii oraz XII (równorzędnej) na stanowiskach niższych funkcjonariuszów państwowych.

W przedsiębiorstwach P. K. P. według grup (kategorii płacy) niższych o dwie od najwyższych grup uposażenia (kategorii płacy) ustalonych dla poszczególnych stanowisk przez Ministra Komunikacji.

Przyjęcie do pracy wynagradzanej według wyższej grupy uposażenia wymagać będzie zgody Prezesa Rady Ministrów (władzy naczelnej)

w myśl okólnika Nr 48-51/1 z dnia 31 grudnia 1935 r.

Według tych samych zasad mogą być wypłacane diety i koszty przesiedlenia.

Do wynagrodzenia tego doliczyć należy ponadto dodatki: lokalny, służbowy lub funkcyjny, o ile zachodziłyby warunki do wypłaty tych dodatków funkcjonariuszom publicznym polskim. Wypłata premii w służbie P. K. P. może nastąpić tylko wówczas, o ile stopień organizacji służby znajduje się na tym poziomie, na którym wypłata premii jest już uzasadniona.

Wypłata uposażenia winna następować z góry, albo z dołu w okresach, w jakich poszczególne kategorie pracowników otrzymują uposażenie w Państwie Polskim.

Za okres, za który władze czeskosłowackie wypłaciły uposażenie, wynagrodzenia nie należy wypłacać.

Wysokość wynagrodzenia winna być podana pracownikom do wiadomości.

Rozwiązanie stosunku pracy następować winno zgodnie z przepisami prawa cywilnego, względnie wskutek mianowania na stanowisko publiczno-prawne.

Zawiązanie stosunku służbowego nastąpić może tylko pod warunkiem posiadania obywatelstwa polskiego i po uprzednim zasięgnięciu opinii wojewody śląskiego o kandydacie. Opinie wojewody przeciwko mianowaniu są wiążące.

W celu uzyskania opinii władza uprawniona do mianowania winna zwrócić się bezpośrednio do starosty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata.

Zawiazywanie stosunku służbowego powinno się odbywać wyłącznie na tych samych zasadach, jakie obowiązują na całym obszarze Państwa. Przy przyjęciu do służby polskiej przyznawane więc będą w zasadzie początkowe grupy uposażenia, przewidziane w obowiązujących przepisach uposażeniowych np. § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.XII.1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781).

Przyznanie wyższych grup uposażenia wymaga w myśl § 7 tegoż rozporządzenia zezwolenia Prezesa Rady Ministrów.

(—) *Stawoj Składkowski*
PREZES RADY MINISTRÓW

B.**I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.****z 19 listopada   Nr 88   Rok 1938**

Poz. 597. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Poz. 598. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o zaniechaniu postępowania karnego w sprawach o niektóre przestępstwa.

Poz. 599. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 października 1938 r. o zmianach w organizacji terytorialnej niektórych urzędów skarbowych akcyj i monopolów państwowych w okręgach administracyjnych Izb Skarbowych w Poznaniu i Wilnie.

Poz. 600. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 listopada 1938 r. o broni typu wojskowego.

Na podstawie art. 2 ust. (2) prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 94, poz. 807) zarządzam co następuje:

§ 1. Do broni typu wojskowego zalicza się:

- a) karabiny oraz karabinki samopowtarzalne i powtarzalne, używane przez wojsko do celów służbowych;
- b) karabiny maszynowe;
- c) pistolety maszynowe;
- d) działa;
- e) moździerze i granatniki.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 601. Oświadczenie Rządowe z dnia 5 listopada 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wejścia w życie porozumienia między Polską a Wielką Brytanią w formie not wymienionych w Warszawie dnia 31 lipca 1937 r., dotyczącego zniżek celnych na pewne artykuły chemiczne.

Poz. 602. Oświadczenie Rządowe z dnia 5 listopada 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia między Polską a Finlandią w formie not wymienionych w Warszawie w dniu 10 marca 1938 r., dotyczącego clenienia serów pochodzenia fińskiego.

Poz. 603. Oświadczenie Rządowe z dnia 5 listopada 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia z dnia 25 marca 1938 r. między Polską

a Szwajcarią, dotyczącego clenienia blachy ocynkowanej i plecionek do kapeluszy.

z 22 listopada   Nr 89   Rok 1938

Poz. 604. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych przepisów prawa cywilnego i handlowego na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Poz. 605. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o rozciągnięciu prawa o notariacie na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Poz. 606. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o rozciągnięciu prawa o ustroju adwokatury na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Poz. 607. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o obniżeniu oprocentowania niektórych wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne oraz niektórych listów zastawnych i obligacji.

Poz. 608. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 listopada 1938 r. Prawo prasowe.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

R o z d z i a ł I.**Przepisy ogólne.**

Art. 1. Granicą wolności prasy jest dobro powszechne.

Art. 2. (1) Drukiem jest każdy wytwór graficzny, odbity sposobem mechanicznym lub środkami chemicznymi i przeznaczony do rozpowszechniania.

(2) Czasopismem jest druk, który nie tworzy zamkniętej całości i ukazuje się przynajmniej raz na trzy miesiące, choćby w nierównych odstępach czasu, pod tym samym tytułem, w numerach bieżących.

(3) Książką jest druk objętości najmniej 32 stron, nie będący czasopismem.

Art. 3. Przepisów niniejszego dekrety nie stosuje się do:

- 1) papierów wartościowych;
- 2) druków przeznaczonych wyłącznie do użytku przedsiębiorstwa przemysłowego, handlowego lub innego zawodu tudzież do użytku domowego lub towarzyskiego;
- 3) utworów muzycznych bez tekstu słownego;
- 4) druków artystycznych, mających charakter oryginału;
- 5) kart głosowania.

R o z d z i a ł II.

O drukach.

Art. 4. Na każdym druku powinien być wskazany w języku polskim zakład i miejsce odbicia, wydawca i miejsce wydania.

Art. 5. (1) Zarządzający zakładem graficznym obowiązany jest niezwłocznie po odbiciu pierwszych egzemplarzy dostarczyć bezpłatnie:

a) prokuratorowi właściwego sądu okręgowego — po trzy egzemplarze każdego czasopisma, a po jednym egzemplarzu każdego innego druku,

b) właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej — po trzy egzemplarze każdego druku.

(2) Właściwy jest prokurator sądu, w którego okręgu znajduje się miejsce wydania druku, a jeśli miejsce wydania jest za granicą — prokurator sądu, w którego okręgu druk odbito. To samo rozstrzyga o właściwości władzy administracji ogólnej.

(3) Jeżeli druk odbito za granicą, dostarczenie egzemplarzy obowiązkowych jest obowiązkiem wydawcy.

Art. 6. Druk wolno rozpowszechniać niezwłocznie po dostarczeniu władzy administracyjnej egzemplarzy obowiązkowych.

Art. 7. Przepisów art. 5 i 6 o egzemplarzach obowiązkowych i terminie rozpowszechniania druków nie stosuje się do druków wydanych:

- 1) przez władze państwowe;
- 2) przez instytucje, które wskaze rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych;
- 3) przez przedsiębiorstwa państwowe, wskazane w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów.

Art. 8. (1) Minister Spraw Wewnętrznych może pozbawiać debitu komunikacyjnego druki wydawane za granicą oraz zakazywać ich rozpowszechniania.

(2) Zarządzenia te ogłasza się w gazecie rządowej.

(3) Minister Spraw Wewnętrznych oraz upoważnione przez niego władze administracji ogólnej mogą zezwalać poszczególnym instytucjom i osobom na sprowadzenie druku pozbawionego debitu, jeżeli druk taki ma służyć do celów urzędowych, naukowych lub zawodowych.

Art 9. (1) Sprzedaż uliczna druków, nie będących czasopismami, może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia, udzielonego przez powiatową władzę administracji ogólnej.

(2) Warunki udzielania zezwoleń określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

R o z d z i a ł III.

O zakładach graficznych i składach druków.

Art. 10. (1) Zakład graficzny oraz skład druków, przeznaczonych do rozpowszechniania, powinny mieć zarządzającego.

(2) Zarządzającym może być tylko obywatel polski, zamieszkały w Państwie, korzystający w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, nie karany za zbrodnię, albo za występki z chęci zysku lub z innych niskich pobudek.

(3) Zarządzającym może być sam właściciel, użytkownik lub dzierżawca, albo osoba przez nich ustanowiona.

Art. 11. (1) Zarządzający powinien w ciągu 2 dni zawiadomić na piśmie o objęciu zarządu powiatową władzę administracji ogólnej oraz podać przy tym swój adres, nazwę i siedzibę zakładu lub składu tudzież imię, nazwisko i adres właściciela, użytkownika i dzierżawcy.

(2) W tym samym terminie zawiadamiać należy o wszelkich zmianach, jakie zaszły w powyższych danych.

(3) Przepisów powyższych nie stosuje się do zakładów i składów państwowych.

Art. 12. (1) Zarządzający zakładem graficznym powinien prowadzić księgę wykonywanych druków, poświadczoną uprzednio przez powiatową władzę administracji ogólnej.

(2) Do księgi tej należy wpisać przed przystąpieniem do wykonania danej roboty tytuł druku, wydawcę oraz liczbę odbijanych egzemplarzy.

(3) Wzór księgi ustali rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 13. Powiatowa władza administracji ogólnej ma prawo dokonywać kontroli w zakładach graficznych i składach druków celem sprawdzenia, czy przepisy rozdziału II i III są przestrzegane.

Art. 14. (1) Za uchybienia przy prowadzeniu zakładu graficznego i składu druków odpowiedzialny jest zarządzający.

(2) Za grzywny, odszkodowania, nawiązki i koszty sądowe, nałożone na zarządzającego z tytułu przestępstwa prasowego, a od niego nieściągalne, odpowiada właściciel, użytkownik lub dzierżawca, który go ustanowił.

R o z d z i a ł IV.

O czasopismach.

Art. 15. (1) Na każdym egzemplarzu czasopisma należy wskazać, oprócz danych wymienionych w art. 4, numer kolejny czasopisma, datę i redaktora.

(2) Jeżeli ustanowiono kilku redaktorów, należy wskazać wszystkich oraz określić dział, którego każdy z nich jest redaktorem. Gdy działu w ten sposób nie określono, albo gdy chodzi o obowiązki, które nie są związane z określo-

nym działem, uważa się każdego z redaktorów za redaktora całego czasopisma.

Art. 16. (1) Jako redaktora można ustanowić tylko tego, kto ma prawo rozstrzygać o treści całego czasopisma lub działu, który ma redagować.

(2) Redaktorem może być tylko obywatel polski, zamieszkały w Państwie i korzystający w pełni z praw cywilnych i obywatelskich.

(3) Nie może być redaktorem:

a) prawomocnie skazany za zbrodnię stanu albo za zbrodnię przeciw interesom Państwa lub stosunkom międzynarodowym, albo też za zbrodnię przeciwko bezpieczeństwu Państwa;

b) prawomocnie skazany za zbrodnię albo za występki z chęci zysku lub z innych niskich pobudek, a to w ciągu 5 lat od odcierpienia kary;

c) skazany trzykrotnie prawomocnymi wyrokami za zbrodnię lub występki, popełnione w treści druku w okresie ostatnich 3 lat, a to w ciągu 5 lat od odcierpienia ostatniej kary;

d) redaktor czasopisma zawieszonego, a to w okresie zawieszenia czasopisma, nie dłużej jednak niż w ciągu 2 lat.

Art. 17. (1) Kto zamierza wydawać czasopismo, powinien zgłosić o tym na piśmie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej i podać:

a) tytuł wydawnictwa, jego zakres, termin i miejsce wydawania;

b) adres redakcji i administracji;

c) imiona, nazwiska i adresy redaktorów;

d) zakład, w którym czasopismo będzie odbijane;

e) imiona, nazwiska i adresy wydawców, właścicieli, użytkowników i dzierżawców czasopisma.

(2) Wydawcy powinni ponadto złożyć wspólne z redaktorami oświadczenie, że ustanowieni redaktorzy odpowiadają warunkom określonym w art. 16.

(3) Jeżeli wydawcą jest osoba prawna, należy podać również imiona, nazwiska i adresy osób, upoważnionych do działania w jej imieniu.

(4) Władza administracyjna wyda natychmiast bezpłatne potwierdzenie zgłoszenia.

Art. 18. (1) Wydawanie czasopisma wolno rozpocząć, jeżeli władza administracyjna nie udzieli odpowiedzi w ciągu 14 dni od zgłoszenia albo jeżeli przed upływem tego terminu zawiadomi, że zgłoszenie nie wywołuje zastrzeżeń.

(2) Władza administracyjna może przed upływem terminu czternastodniowego wstrzymać rozpoczęcie wydawania czasopisma:

a) jeżeli zgłoszenie nie zawiera danych, określonych w art. 17;

b) jeżeli redaktor nie odpowiada warunkom, określonym w art. 16;

c) jeżeli tytuł czasopisma jest taki sam, jak już wydawanego lub zgłoszonego na obszarze Państwa;

d) jeżeli ze zgłoszenia wynika, że nowe czasopismo ma się nieznacznie różnić od czasopisma zawieszonego.

(3) Zgłoszenie traci moc, jeżeli w ciągu 6 miesięcy od jego dokonania czasopismo nie ukaże się albo jeżeli przerwa w wydawnictwie trwa ponad rok.

Art. 19. (1) O każdej zmianie w okolicznościach, wymienionych w zgłoszeniu, zawiadomienie należy przedłożyć władzę administracyjną w ciągu 2 dni od chwili powstania tej zmiany.

(2) Jeżeli redaktor przestał odpowiadać warunkom, określonym w art. 16, wydawca powinien niezwłocznie ustanowić jego następcę. W razie nieustanowienia następcy uważa się za redaktora wydawcę, a gdy wydawcą jest osoba prawna — osoby upoważnione do działania w jej imieniu.

Art. 20. Za grzywny, odszkodowania, nawiązki i koszty sądowe, nałożone na redaktora z tytułu przestępstwa prasowego, a od niego nieściągalne, odpowiada wydawca, właściciel, użytkownik lub dzierżawca czasopisma, który go ustanowił.

Art. 21. (1) Sprzedaż uliczną czasopism może się zajmować każdy, kto złoży odpowiednie zawiadomienie powiatowej władzy administracji ogólnej.

(2) W zawiadomieniu podać należy imię, nazwisko, datę urodzenia i adres osoby, która składa zawiadomienie.

(3) Władza wyda natychmiast bezpłatne potwierdzenie o złożeniu zawiadomienia.

(4) Władza może zabronić zajmowania się uliczną sprzedażą czasopisma temu, kto pod pozorem lub przy sposobności wykonywania tego zajęcia szerzy uliczną agitację polityczną, wywołuje zamęt publiczny lub dokonywa przestępstw.

Art. 22. Przepisy niniejszego rozdziału nie dotyczą czasopism, wydawanych przez władze, instytucje i przedsiębiorstwa, określone w art. 7.

R o z d z i a ł V.

O wydawaniu książek.

Art. 23. (1) Przedsiębiorstwo wydawnicze książek powinno mieć zarządzającego.

(2) Zarządzającym może być tylko obywatel polski, zamieszkały w Państwie, korzystający w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, nie karany za zbrodnię, albo za występki z chęci zysku lub z innych niskich pobudek.

(3) Zarządzającym może być sam właściciel, użytkownik lub dzierżawca, albo osoba przez nich ustanowiona.

Art. 24. (1) Zarządzający powinien w ciągu 2 dni zawiadomić na piśmie o objęciu zarządu powiatową władzę administracji ogólnej oraz podać przy tym swój adres, nazwę i siedzibę przedsiębiorstwa tudzież imię, nazwisko i adres właściciela, użytkownika i dzierżawcy.

(2) W tym samym terminie zawiadamiać należy o wszelkich zmianach, jakie zaszły w powyższych danych.

Art. 25. (1) Za uchybienia przy prowadzeniu przedsiębiorstwa wydawniczego odpowiedzialny jest zarządzający.

(2) Za grzywny, odszkodowania, nawiązki i koszty sądowe, nałożone na zarządzającego z tytułu przestępstwa prasowego, a od niego nieściągalne, odpowiada właściciel, użytkownik lub dzierżawca, który go ustanowił.

Art. 26. Przepisy niniejszego rozdziału nie dotyczą książek, wydawanych przez władze, instytucje i przedsiębiorstwa, określone w art. 7.

R o z d z i a ł VI.

O sprostowaniach, komunikatach i ogłoszeniach urzędowych.

Art. 27. (1) Redaktor obowiązany jest umieścić bezpłatnie w czasopiśmie nadesłane przez instytucję lub osobę zainteresowaną sprostowanie rzeczowe wiadomości podanej w czasopiśmie.

(2) Sprostowanie winno być sporządzone w języku polskim lub w języku czasopisma.

(3) Na żądanie interesowanego należy wydać mu potwierdzenie o otrzymaniu sprostowania.

Art. 28. (1) Sprostowanie umieścić należy w najbliższym lub w następnym numerze czasopisma, w tym samym miejscu i takim samym drukiem oraz pod równie widocznym nagłówkiem co prostowana wiadomość.

(2) Nie wolno zmieniać nadesłanego tekstu sprostowania ani osłabiać jego znaczenia za pomocą nagłówka, ani też dodawać uwag w tym samym numerze.

(3) Sprostowanie wydrukować należy w języku czasopisma. Jeżeli sprostowanie nadesłano w języku polskim, redaktor zarządzi bezpłatne przetłumaczenie sprostowania na język czasopisma i zamieści w druku wzmiankę, że sprostowanie podano w przekładzie redakcyjnym.

Art. 29. (1) Redaktor ma prawo odmówić umieszczenia sprostowania, nadesłanego przez osobę lub instytucję prywatną:

a) jeżeli przekracza dwukrotną objętość prostowanej wiadomości, a nadsyłający nie uiści należności za część przekraczającą te rozmiary, przyjmując za podstawę należności normalną opłatę za ogłoszenia w danym czasopiśmie;

b) jeżeli zawiera treść karalną;

c) jeżeli forma sprostowania obraża dobre obyczaje;

d) jeżeli omawia sprawy, których prostowana wiadomość nie poruszała;

e) jeżeli nie jest sporządzone w języku polskim lub w języku czasopisma;

f) jeżeli prostuje wiadomość stwierdzoną zarządzeniem władzy lub orzeczeniem sądu;

g) jeżeli pochodzi od osoby ściganej listami gończymi;

h) jeżeli nadesłano je po upływie 3 miesięcy od chwili ukazania się w druku prostowanej wiadomości;

i) jeżeli nie jest podpisane przez osobę lub instytucję, której prostowana wiadomość dotyczy;

j) jeżeli czasopismo raz już umieściło sprostowanie danej wiadomości nadesłane przez tę samą osobę lub instytucję.

(2) Odmawiając umieszczenia sprostowania, redaktor obowiązany jest zawiadomić nadsyłającego o odmowie i jej przyczynach. Zawiadomienie powinno nastąpić w ciągu 48 godzin od chwili otrzymania sprostowania, jeżeli chodzi o czasopismo ukazujące się codziennie, a w ciągu 3 dni — jeśli chodzi o inne czasopisma. Gdy odmowa opiera się na przyczynach, określonych pod lit. b), c) lub d), należy nadto wskazać ustępy, które nie nadają się do umieszczenia.

(3) Redaktor nie może odmówić umieszczenia sprostowania ani żądać nowych zmian, jeżeli sprostowanie zmieniono zgodnie ze wskazówkami zawartymi w zawiadomieniu.

Art. 30. (1) Redaktor obowiązany jest umieścić w czasopiśmie komunikat urzędowy, nadesłany na podstawie każdorazowego zarządzenia Prezesa Rady Ministrów.

(2) Komunikat umieścić należy w najbliższym numerze czasopisma w miejscu i czcionkami, przeznaczonymi w danym piśmie dla ważnych wiadomości.

(3) Nie wolno zmieniać nadesłanego tekstu ani uwagami umieszczonymi w tym samym numerze pomniejszać znaczenia komunikatu.

(4) Komunikat do jednego numeru czasopisma nie może przekraczać 250 wierszy druku, licząc 6 słów za wiersz.

(5) Komunikat wydrukować należy w języku czasopisma. Jeżeli komunikat nadesłano w języku polskim, redaktor zarządzi bezpłatne przetłumaczenie komunikatu na język czasopisma i zamieści w druku wzmiankę, że komunikat podano w przekładzie redakcyjnym.

(6) Zarządzenie co do zamieszczenia komunikatu urzędowego nie może obejmować czasopism fachowych ani czasopism ukazujących się rzadziej niż raz w tygodniu.

Art. 31. (1) Redaktor obowiązany jest umieścić w czasopiśmie za zwykłą opłatą, we wskazanym miejscu, w najbliższym lub następnym numerze, nadesłany mu do ogłoszenia przez urząd lub władzę państwową akt urzędowy.

(2) Nie należy się opłata za ogłoszenie wyroku w czasopiśmie, w którym odbity był następny utwór.

R o z d z i a ł VII.

Przestępstwa prasowe.

Art. 32. (1) Do przestępstw prasowych stosuje się powszechne przepisy karne, jeżeli niniejszy dekret nie stanowi inaczej.

(2) Przestępstwem prasowym jest bądź przestępstwo popełnione w treści druku, bądź przestępstwo porządkowe (art. 41 — 46).

Art. 33. (1) Redaktor, nie uznany za sprawcę, podżegacza lub pomocnika, odpowiada za dopuszczenie przez nieoględność do ogłoszenia w czasopiśmie utworu, zawierającego w treści znamiona przestępstwa, i podlega karze:

grzywny do 3.000 złotych, jeżeli treść czasopisma zawiera znamiona wykroczenia,

aresztu do roku i grzywny bądź tylko grzywny, jeżeli treść czasopisma zawiera znamiona występku.

aresztu do 3 lat i grzywny bądź tylko grzywny, jeżeli treść czasopisma zawiera znamiona zbrodni.

(2) Kara aresztu orzeczona za nieoględność nie może przewyższać kary, przewidzianej za przestępstwo, którego znamiona zawiera treść czasopisma.

Art. 34. (1) Wydawca, zarządzający zakładem graficznym, zarządzający składem druków oraz każda inna osoba rozpowszechniająca druk podlegają karom, określonym w art. 33, za dopuszczenie przez nieoględność do ukazania się druku nie będącego czasopismem, a zawierającego w treści znamiona przestępstwa, jeżeli nie zostali uznani za sprawców, podżegaczy lub pomocników.

(2) Nie podlega karze za nieoględność:

a) wydawca — jeżeli autor znany jest sądowi i może być przed sąd stawiony;

b) zarządzający zakładem graficznym — jeżeli znany jest sądowi i może być przed sąd stawiony autor lub wydawca;

c) zarządzający składem druków i inna osoba rozpowszechniająca druk — jeżeli na druku wskazany jest zakład, w którym druk odbito, chyba że rozpowszechniający wiedział lub na podstawie towarzyszących okoliczności mógł przewidzieć, że oznaczenie zakładu jest niezgodne z rzeczywistością.

Art. 35. Przestępstwa, określone w art. 33 i 34, podlegają ściganiu w tym samym trybie, co przestępstwo, którego znamiona zawiera treść druku.

Art. 36. (1) Za zbrodnie i występki, popełnione w treści druku, sąd obok kary pozbawienia wolności przepisanej w ustawie, wymierza grzywnę od 200 złotych.

(2) Kary łącznej co do grzywien nie wymierza się.

Art. 37. (1) W razie skazania za zniewagę w treści druku, sąd może przyznać pokrzywdzonemu na jego wniosek nawiazkę w wysokości do

10.000 złotych z powodu wyrządzonej szkody moralnej.

(2) Przyznanie nawiazki nie stoi na przeszkodzie dochodzeniu dalszych szkód w drodze cywilnej.

Art. 38. (1) Jeżeli treść druku zawiera znamiona przestępstwa, sąd orzeka jako karę dodatkową konfiskatę druku. Jeżeli ściganie sprawcy nie mogło nastąpić lub sprawcy nie ukarano, konfiskatę orzeka się tytułem środka zabezpieczającego.

(2) W razie popełnienia przestępstwa porządkowego, sąd orzeka konfiskatę druku tylko wtedy, jeżeli przepis szczególny tak stanowi.

(3) Z konfiskatą sąd może połączyć zniszczenie płyt i form, służących do sporządzenia druku.

Art. 39. (1) Jeżeli treść czasopisma zawiera znamiona zbrodni lub szczególnej wagi występku, ściganego z urzędu, sąd może na wniosek prokuratora orzec zawieszenie czasopisma na czas od 6 miesięcy do 5 lat lub na zawsze, gdy z wielokrotnych konfiskat wynika, że dalsze jego wydawanie zagrażałoby porządkowi publicznemu.

(2) Przepis art. 38 ust. (1) stosuje się odpowiednio.

(3) Orzeczenie sądu I instancji, zarządzające zawieszenie czasopisma, jest natychmiast wykonalne.

Art. 40. Kto przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą za zaniechanie ogłoszenia w druku wiadomości lub utworu bądź jego części, albo korzyści takiej żąda lub jej obietnicę przyjmuje, podlega karze więzienia do lat 2 i grzywny albo aresztu do lat 2 i grzywny.

Art. 41. (1) Kto:

a) czyni przedruki skonfiskowanego lub zajętego druku w częściach, które spowodowały konfiskatę lub zajęcie;

b) wydaje czasopismo przez sąd zawieszone albo nieznacznie tylko różniące się od zawieszonego;

c) rozpowszechnia druk skonfiskowany, zajęty lub pozbawiony debitu, albo czasopismo zawieszone,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych bądź tylko grzywny do 3000 złotych.

(2) Sąd orzeka konfiskatę druku.

Art. 42. (1) Redaktor, który wykroczył przeciwko przepisom art. 27 — 29 o sprostowaniach,

podlega karze grzywny do 2.000 złotych.

(2) Sąd orzeka, równocześnie z karą, obowiązek umieszczenia sprostowania w określonym terminie.

(3) Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego, jeżeli sprostowanie nadesłała osoba lub instytucja prywatna.

(4) W razie nieumieszczenia sprostowania w terminie, nakazanym wyrokiem, redaktor pod-

lega karze grzywny od 500 złotych do 3.000 złotych. Sąd orzeka równocześnie z karą, konfiskatę każdego numeru czasopisma, który ukaże się po terminie, określonym w wyroku do ogłoszenia, aż do czasu umieszczenia sprostowania.

(5) Zaskarżenie wyroku nie wstrzymuje jego wykonania co do obowiązku umieszczenia sprostowania oraz co do konfiskaty w myśl ust. (4).

Art. 43. (1) Redaktor, który wykroczył przeciwko przepisom art. 30, 31 o komunikatach lub ogłoszeniach urzędowych,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych.

(2) Przepisy art. 42 ust. (2), (4) i (5) stosuje się tu odpowiednio z tą zmianą, że karę przewidzianą w ust. (4) stanowi areszt do 6 miesięcy i grzywna od 500 do 5.000 złotych, obowiązek zaś umieszczenia komunikatu i konfiskatę w razie jego nieumieszczenia orzeka sąd tylko na wniosek oskarżyciela.

(3) Czasopismo, wydane z przekroczeniem przepisów art. 30, może być skonfiskowane.

Art. 44. (1) Kto wykracza przeciwko przepisom art. 4, 5, 6, 10, 11, 12, 15, 17, 18 § 1 i 3, art. 19, 23, 24,

podlega karze grzywny do 3.000 złotych.

(2) Druki wypuszczone bez zachowania przepisów art. 4, czasopisma wydane bez zachowania przepisów art. 17 — 19, mogą być skonfiskowane.

(3) Wydając wyrok skazujący za niedostarczenie egzemplarzy obowiązkowych, sąd orzeka zarazem o obowiązku ich dostarczenia.

Art. 45. (1) Kto wykracza przeciwko przepisom art. 4, 11, 12, 15, 17, 19, 24 przez umieszczenie świadomie fałszywych danych w zgłoszeniu, oświadczeniu, zawiadomieniu lub księdze wykonywanych druków, albo na czasopiśmie lub innym druku,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych.

(2) Przepis art. 44 ust. (2) stosuje się odpowiednio.

Art. 46. Kto wykracza przeciwko przepisom art. 9 i 21 o ulicznej sprzedaży druków, podlega karze grzywny do 1.000 złotych.

Art. 47. (1) Nie można wszcząć postępowania karnego z powodu przestępstwa prasowego, popełnionego w treści druku, jeżeli upłynął rok od czasu, kiedy zaczęto druk rozpowszechniać.

(2) Nie można wszcząć postępowania karnego z powodu przestępstwa prasowego porządkowego, jeżeli upłynęło 6 miesięcy od chwili jego popełnienia.

R o z d z i a ł VIII.

O postępowaniu w sprawach o przestępstwa prasowe.

Art. 48. Do postępowania w sprawach o przestępstwa prasowe stosuje się powszechne

przepisy postępowania karnego, jeżeli niniejszy dekret nie stanowi inaczej.

Art. 49. (1) Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa prasowe należy do wyłącznej właściwości sądów.

(2) Sprawy o przestępstwa prasowe porządkowe (art. 41 — 46) rozpoznaje sąd grodzki.

(3) Sprawy o przestępstwa prasowe, popełnione w treści druku, rozpoznaje sąd okręgowy, jeżeli z mocy przepisu szczególnego nie należą do sądu wyższego.

Art. 50. Sąd grodzki, w którego okręgu położony jest sąd okręgowy, rozpoznaje sprawy o przestępstwa prasowe porządkowe, popełnione w obrębie całego sądu okręgowego.

Art. 51. Właściwość ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa ustala się według miejsca wydania druku, a gdy miejsce to jest nieznane lub znajduje się za granicą — według miejsca odbicia druku, jeżeli zaś miejsca popełnienia przestępstwa w ten sposób ustalić nie można lub druk wydano i odbito za granicą, według miejsca ujawnienia albo rozpowszechnienia druku.

Art. 52. (1) Powiatowa władza administracji ogólnej, prokurator oraz sąd zarządzić mogą zajęcie druku, jeżeli zachodzi przestępstwo ścigane z urzędu i mogące pociągnąć za sobą konfiskatę.

(2) Zajęcie druku na poczekaniu z listu zamkniętego może nastąpić tylko na mocy postanowienia sądu. W przypadkach nie cierpiących zwłoki prokurator oraz władza administracji ogólnej mogą żądać wstrzymania wysyłki druku aż do czasu uzyskania postanowienia sądu, nie dłużej jednak jak na trzy dni.

(3) W sprawach, w których ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego, zajęcie druku zarządzić może tylko sąd na wniosek oskarżyciela, który wniesie zarazem akt oskarżenia.

(4) Zajęcie druku zarządzić może tylko władza miejscowo właściwa (art. 51).

Art. 53. (1) Z zajęciem druku można połączyć zajęcie płyt i form, służących do odbicia, jeżeli zarządzający zakładem graficznym nie zgodzi się na inny sposób zabezpieczenia przed dalszym ich użyciem.

(2) Jeżeli tylko niektóre ustępy druku mają ulec konfiskacie, a druk da się podzielić, należy ograniczyć zajęcie do tej części druku. Koszty podzielenia druku ponosi osoba interesowana.

Art. 54. Postanowienie sądu lub prokuratora oraz zarządzenie władzy administracji ogólnej, dotyczące zajęcia, powinny określać ustępy druku, zawierające treść przestępną, tudzież powołać przepisy ustawy karnej, które zostały naruszone, a jeżeli zajęcia dokonano z powodu przestępstwa porządkowego — wskazać obowiązek, którego nie dopełniono.

Art. 55. (1) Postanowienie lub zarządzenie, dotyczące zajęcia, doręcza się bez zwłoki

wydawcy i zarządzającemu zakładem graficznym, a gdy chodzi o czasopismo — nadto redaktorowi.

(2) Jeżeli zarządzającego zakładem lub redaktora nie ma w lokalu, w którym druk odbito, postanowienie lub zarządzenie doręcza się obecnemu pracownikowi, a gdy to nie jest możliwe — przybija się je na drzwiach wejściowych do zakładu.

(3) Przy zajęciu druku, odbitego wydane-go za granicą, doręczenie skutecznia się do rąk zarządzającego składem druków, a przy zajęciu druku, na którym nie wskazano wydawcy ani zakładu graficznego — do rąk osoby, u której druk ujawniono.

Art. 56. Władza, która druk zajęła, może ten sam druk powtórnie zająć tylko wtedy, gdy w miejsce ustępów, wymienionych w postanowie-niu lub zarządzeniu dotyczącym zajęcia, wstawio-no ustępy nowe, zawierające znamiona przestęp-stwa.

Art. 57. Władza administracji ogólnej obo-wiązana jest w ciągu 24 godzin od dokonania za-jęcia doręczyć prokuratorowi właściwego sądu okręgowego zarządzenie, dotyczące zajęcia, wraz z dwoma egzemplarzami zajętego druku.

Art. 58. (1) Na zarządzenie władzy admi-nistracji ogólnej lub postanowienie prokuratora, dotyczące zajęcia, służy interesowanemu zażale-nie.

(2) Zażalenie wnosi się do władzy, która dokonała zajęcia, w terminie zawitym siedmio-dniowym.

(3) Jeżeli władza, której złożono zażalenie, uzna je za zasadne, to sama uchyla swe zarzą-dzenie lub postanowienie i zwalnia druk spod za-jęcia, a w przeciwnym razie — przesyła zażale-nie wraz z aktami do właściwego sądu okręgowe-go w ciągu 48 godzin od jego wpłynięcia.

(4) Sąd okręgowy rozpoznaje zażalenie w ciągu 14 dni od jego wpłynięcia, na posiedzeniu niejawnym.

Art. 59. (1) W ciągu 14 dni od uprawo-mocnienia się postanowienia lub zarządzenia o za-jęciu druku, prokurator obowiązany jest bądź wnieść do sądu akt oskarżenia, bądź złożyć wnio-sek o wszczęcie śledztwa, bądź też wszcząć do-chodzenie.

(2) Zajęcie druku może trwać w toku do-chodzenia najwyżej 2 miesiące. Na uzasadniony wniosek sąd może przedłużyć zajęcie jeszcze naj-wyżej o miesiąc.

(3) Zajęcie druku może trwać w toku śledz-twa, łącznie z dochodzeniem, najwyżej 6 miesię-cy. Sąd może przedłużyć zajęcie na czas okreśło-ny tylko wtedy, gdy zachodzi konieczność doko-nania czynności śledczych za granicą, albo gdy ze względu na szczególne okoliczności sprawy uzna, że śledztwa w terminie sześciomiesięcznym nie można było ukończyć.

Art. 60. Dochodzenie lub śledztwo można również umorzyć, gdy zachodzi przypadek mniej-

szej wagi lub gdy druk nie był rozpowszechniony.

Art. 61. (1) Jeżeli sądowi znani są autor, wydawca, redaktor, zarządzający zakładem gra-ficznym i składem druków, lub osoby majątko-wo odpowiedzialne za oskarżonego, oraz wiado-me jest ich miejsce zamieszkania, zawiadamia się o rozprawie w sprawie o przestępstwo prasowe, oprócz stron, ponadto także te osoby.

(2) Osobom tym służą prawa oskarżonego, niestawiennictwo ich jednak nie wstrzymuje po-stępowania i wydania wyroku, którego w tym przypadku nie uważa się względem nich za za-oczny.

Art. 62. (1) Wniosek o przyznanie nawiąz-ki złożyć należy najpóźniej przed rozpoczęciem rozprawy głównej w sądzie pierwszej instancji.

(2) Nie można łączyć wniosku o nawiązkę z powództwem cywilnym w postępowaniu kar-nym.

R o z d z i a ł IX.

Postępowanie przedmiotowe.

Art. 63. Sąd orzeka w osobnym postępo-waniu konfiskatę druku, gdy treść druku zawie-ra znamiona przestępstwa, a postępowanie prze-ciwno sprawie zostało umorzone lub zawieszone.

Art. 64. (1) Prokurator obowiązany jest w ciągu miesiąca wystąpić do sądu z wnioskiem o orzeczenie konfiskaty.

(2) Termin ten liczy się:

a) w przypadku umorzenia dochodzenia lub śledztwa — od daty uprawomocnienia się posta-nowienia o umorzeniu;

b) w przypadku zawieszenia postępowania — od daty wydania postanowienia o zawie-szeniu.

Art. 65. (1) Wniosek o orzeczenie konfi-skaty zajętego druku rozstrzyga sąd okręgowy na posiedzeniu niejawnym.

(2) Osoby, uprawnione do żądania odszko-dowania w razie uchylenia zajęcia, zawiadamia się o terminie posiedzenia, jeżeli znane są sądo-wi i wiadome jest ich miejsce zamieszkania. Oso-by te mogą brać udział w posiedzeniu oraz mają prawa strony.

(3) Na postanowienie sądu służy zażalenie.

(4) Postanowienie orzekające konfiskatę wywiesza się w sądzie.

(5) Jeżeli osoba interesowana nie była we-zwana na posiedzenie i nie brała w nim udziału, natenczas wnieść może zażalenie w terminie zawi-tym czternastodniowym od daty wywieszenia po-stanowienia w sądzie.

Art. 66. (1) Sąd orzeka w osobnym postę-powaniu zawieszenie czasopisma stosownie do art. 39 ust. (1), jeżeli zachodzą warunki okreśło-ne w tym przepisie, a postępowanie przeciwko sprawcy zawieszono, albo je umorzono wskutek śmierci, przedawnienia lub innej okoliczności wy-łączającej ściganie.

(2) Przepisy art. 64 i 65 stosuje się odpowiednio.

R o z d z i a ł X.

Upadek zajęcia i odszkodowanie za zajęcie druku.

Art. 67. Zajęcie druku ustaje i nie może być ponownie zarządzone:

a) jeżeli postanowienie lub zarządzenie o zajęciu zostało cofnięte (art. 58 ust. (3));

b) jeżeli sąd uchylił zajęcie;

c) jeżeli prokurator nie przedsięwziął w przepisany termin czynności, określonych w art. 59 ust. (1) lub w art. 64;

d) jeżeli upłynęły terminy, określone w art. 58 ust. (4) oraz w art. 59 ust. (2) lub (3);

e) jeżeli sąd orzeknie prawomocnie niedopuszczalność konfiskaty druku.

Art. 68. (1) Jeżeli zajęcie ustało, a nie toczy się postępowanie, w którym można orzec konfiskatę, albo jeżeli sąd prawomocnie orzekł niedopuszczalność konfiskaty druku, natenczas poszkodowany może żądać odszkodowania od Skarbu Państwa w wysokości rzeczywiście poniesionych kosztów wydania zajętych egzemplarzy druku, jednak nie powyżej ich hurtowej ceny sprzedaży.

(2) Pozew wnieść można w ciągu 3 miesięcy od ustania zajęcia lub prawomocnego ukończenia postępowania.

(3) Jeżeli zajęcia dokonano na wniosek oskarżyciela prywatnego, odszkodowanie należy się od niego.

R o z d z i a ł XI.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 69. Czynności, przekazane niniejszym dekretem powiatowym władzom administracji ogólnej, spełniając na obszarze m. st. Warszawy Komisarz Rządu, a na obszarze powiatów miejskich — starostowie grodzcy.

Art. 70. (1) Przedsiębiorstwa wydawnicze książek, czynne w chwili wejścia w życie niniejszego dekretu, powinny ustanowić zarządzających w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu.

(2) W tym samym terminie osoby, trudniące się uliczną sprzedażą druków, powinny uczynić zadość przepisom art 9 i 21.

Art. 71. Sprawy o przestępstwa prasowe, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu, toczą się do końca według przepisów dotychczasowych.

Art. 72. (1) Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc przepisy dotyczące przedmiotów w nim unormowanych, a w szczególności:

I. 1) ustawa prasowa z dnia 17 grudnia 1862 r. (Dz. u. p. austr. z 1863 r. Nr 6);

2) obowiązujące jeszcze przepisy ustawy z dnia 15 października 1868 r. (Dz. u. p. austr. Nr 142);

3) ustawa z dnia 9 lipca 1894 r. (Dz. u. p. austr. Nr 161);

4) cesarskie rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 1914 r. (Dz. u. p. austr. Nr 215);

5) rozdział XXVII ustawy o postępowaniu karnym z dnia 23 maja 1873 r. (Dz. u. p. austr. Nr 119);

II. 6) ustawa prasowa z dnia 7 maja 1874 r. (Dz. U. Rz. str. 65);

7) rozporządzenie Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 1 czerwca 1921 r. w przedmiocie obowiązkowego dostarczania bezpłatnych egzemplarzy druków (Dz. Urzęd. Nr 20, poz. 137);

III. 8) dekret z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych (Dz. P. P. P. Nr 14, poz. 186);

9) dekret z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o zakładach drukarskich i składach druków (Dz. P. P. P. Nr 14, poz. 146), z wyjątkiem art. 10 ust. I;

10) następujące artykuły kodeksu karnego 1903 r.: 293 ust. 2 i 4, 293a, 294, 294a, 296, 297, 298, 299, 300, 303, 303a, 304, 305, 306, 307, 308, 309.

(2) Pozostają w mocy przepisy dotyczące prasy, zawarte w ustawach przemysłowych i handlowych, w ustawach o stanie wyjątkowym i wojennym oraz w ustawie z dnia 18 marca 1932 r. o bezpłatnym dostarczaniu druków dla celów bibliotecznych i urzędowej rejestracji (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 347).

Art. 73. W art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 365) umieszcza się po ustępie pierwszym nowy ustęp treści następującej:

„Wykroczenia, choćby wyraźnie przekazane ustawą orzecznictwu władz administracyjnych, należą jednak do wyłącznej właściwości sądów, jeżeli popełnione zostały w treści druku“.

Art. 74. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrom Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, oraz innym właściwym ministrom.

Art. 75. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 28 listopada 1938 r.

Poz. 609. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 listopada 1938 r. o usprawnieniu postępowania sądowego.

Poz. 610. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1938 r. o zamknięciu list adwokatów i aplikantów adwokackich na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 18 listopada Nr 264 Rok 1938

Poz. 619. Ogłoszenie o wyniku wyborów do Sejmu.

Poz. 620. Ogłoszenie o wyniku wyborów do Senatu.

z 19 listopada Nr 265 Rok 1938

Poz. 621. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 622. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 12 listopada 1938 roku w sprawie wylosowanych premii do obligacji 3% premiowej pożyczki inwestycyjnej emisji II z r. 1935.

z 21 listopada Nr 266 Rok 1938

Poz. 623. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 listopada 1938 r. o upoważnieniu Instytutu Przeciwgazowego do badania mas porowatych do acetyleny rozpuszczonego.

z 22 listopada Nr 267 Rok 1938

Poz. 624. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 17 listopada 1938 r. w sprawie wylosowanych obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej z r. 1936.

IV. Orzecznictwo.

**Przedruki ze „Zbioru Wyroków N.T.A”
dział A, rocznik XVI rok 1938.**

Nr 1569A.

Ustawa w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych z 31 lipca 1924 poz. 741 Dz. Ust., a zatem i ustawa o wykupie gruntów, podlegających wspomnianej ustawie, z 18 marca 1932 poz. 2/1936 Dz. Ust. nie mają zastosowania do wypadków, w których, jakkolwiek obszar dzierżawionych przez daną osobę w poszczególnych majątkach gruntów nie przekracza 5 ha, to jednak ogólny obszar dzierżawny przewyższa tę normę.
(Teza).

(Wyrok z 27 czerwca 1938, l. rej. 3989/37 i 3994/37).

Nr 1570A.

Przepis § 79 ustawy pruskiej o ogólnym zarządzie kraju (str. 195/1883 Zb. Ust. Pr.) upoważnia Sąd Administracyjny w razie niestawienia się jednej ze stron na rozprawie do przyjęcia za przysznane tylko tych okoliczności faktycznych, podanych przez stronę przeciwną, co do których strona, niejawiająca się na rozprawie, nie wypowiedziała się w toku postępowania. Natomiast przepis ten nie uprawnia Sądu do przyjęcia, że strona ta cofa swe pierwotne zarzuty i oświadczenia. (Teza).

(Uchwała z 28 czerwca 1938, l. rej. 6915/35).

Nr 1571A.

Postanowienie art. 221 p. 2 ustawy o organizacji ziemskiej włości nie uprawnia władzy do dokonywania poprawek w tabeli likwidacyjnej na podstawie li tylko domniemania co do przesłanek czy intencji władz, które w swoim czasie zatwierdziły tabelę, bądź na podstawie późniejszej oceny stanu faktycznego, który był brany pod uwagę przy sporządzeniu i zatwierdzeniu tabeli. (Teza).

(Wyrok z 28 czerwca 1938, l. rej. 1891/36).

Nr 1573A.

Przedsiębiorstwo „Polski Monopol Tytoniowy” zwolnione jest na zasadzie art. 6 ustawy z 18 marca 1932 poz. 240 Dz. Ust. od opłat za używanie komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego, pobieranych przez związki samorządowe według art. 27 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (poz. 884/1932 Dz. Ust.). (Teza).

(Wyrok z 7 czerwca 1938 l. rej. 3503/36).

Nr 1574A.

Na podstawie art. 73 prawa łowieckiego (poz. 934/1927 Dz. Ust.) Starosta uprawniony jest do unieważnienia z urzędu wyboru zarządu spółki łowieckiej, jeżeli wyboru tego dokonano niezgodnie z postanowieniami statutu tej spółki, a niezgodność ta mogłaby mieć znaczenie istotne dla wyniku wyboru. (Teza).

(Wyrok z 30 maja 1938 l. rej. 1800/36 i 4372/36).

Nr 1577A.

1) Obwieszczenie ministerialne z 29 stycznia 1921 r., ogłoszone w Monitorze Polskim z 8 lutego 1921 r. Nr 30, jest w rozumieniu art. 1 p. 3 rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 11 sierpnia 1920 poz. 540 Dz. Ust. ogólnym wezwaniem, powołującym do służby wojskowej.

2) Okoliczność, że przewidziane w powyższym przepisie ogłoszenie ogólnego wezwania, powołującego do służby wojskowej, nie doszło do wiadomości osoby interesowanej, nie jest przeszkodą do pozbawienia jej obywatelstwa w myśl tego przepisu. (Teza).

(Wyrok z 7 czerwca 1938 l. rej. 262/36).

Nr 1578A.

Brak dokładnego wskazania w decyzji przepisu prawa materialnego, którym władza kierowała się, rozstrzygając daną sprawę, a powołanie się jedynie na ogólne zasady tego prawa stanowi naruszenie przepisu art. 75 ust. 1 i 3 prawa o postępowaniu administracyjnym poz. 341/1928 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 9 czerwca 1938 l. rej. 1689/36).

Nr 1579A.

Powzięcie przez Komisję Ziemską, orzekającą w drugiej instancji, wątpliwości, czy pierwsza instancja należycie ustaliła położenie i granice gruntów, obciążonych służebnością, samo przez się nie uprawnia do uchylenia orzeczenia pierwszej instancji, dotyczącego zniesienia służebności (Teza).

(Wyrok z 9 czerwca 1938 l. rej. 3360/36 i 3568/36).

C. Bibliografia.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

**„Jestem“ — miesięcznik Polskiego
Czerwonego Krzyża.**

Polski Czerwony Krzyż — stowarzyszenie
wyższej użyteczności — wydaje miesięcznik ilu-

strowany p. t. „Jestem“ poświęcony zagadnieniom szerzenia kultury sanitarnej w czasie pokoju, pomocy armii i ludności cywilnej w czasie wojny oraz kwestiom sanitarnej obrony przeciwgazowej. Dodatki w postaci tomów powieściowych do każdego numeru przyczyniają się do stworzenia bibliotek odpowiednich dla chorych w szpitalach i t. p.

Mając na widoku względy propagandowe oraz pomoc materialną dla wymienionego wydawnictwa, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleca wszystkim **związkom samorządowym** zaprenumerowanie miesięcznika „Jestem“ — w ilości uwzględniającej obesłanie posiadanych szpitali i ośrodków zdrowia.

Prenumerata roczna zł. 6. Na wniosek przewodniczącego wydziału powiatowego stosowana będzie prenumerata ulgowa.